

DETG DENTER NUS

MAGAZIN UFFICIAL DALLA VISCHNAUNCA DA DISENTIS/MUSTÉR

Hotel Acla da Fontauna e Center Fontauna
 Quen communal 2022
 Projects da turissem, cultura e fotovoltaic
 Nossas uniuns: Club da tennis Mustér
 Avon 100 onns

4-6
 7-8
 9-15
 18
 19

Kurz und bündig – Detg denter nus

Nun ist es soweit. Am Samstag, 26. August 2023 geht die Ära des alten Hotel Acla da Fontauna zu Ende und diejenige des Neubaus kann beginnen. An diesem Tag (siehe Seiten 4–6) wird vom Altbau Abschied genommen und das neue Projekt begrüsst. Wenige Tage danach beginnen die Abbrucharbeiten des bestehenden Hotels, dass vor rund 50 Jahren errichtet wurde. Es soll ein Freudentag für die Gemeinde werden.

Die zweite Ausgabe des Detg denter nus dieses Jahres zeigt die grosse Dynamik und Aktivität, die momentan in Disentis herrscht. Wir berichten über die erfolgreiche Jahresrechnung 2022 der Gemeinde und über die Erarbeitung eines Kulturkonzepts. Ziel dieses Projekts der Gemeinde ist es, die Kultur in Zukunft besser fördern zu können.

In den letzten Jahren wurden verschiedene Projekte in Angriff genommen, einige können diesen Sommer in Betrieb genommen werden. Eines davon ist die alte Käserei in Clavaniev. Sie wurde durch die Gemeinde

Foto pagina 1:

La Grappa da teater d'affons e giuvenils Mustér cun occasiun dalla sentupada da cultura dallas vischnauncas da Medel, Tujetsch e Mustér da Sontgilcrest a Stagias.

Temps d'avertura dall'administraziun communal

Valeivel per tuts uffecis en casa communal

Spurtegl

Gliendisdis	08.30 – 11.30	15.00 – 18.30
Mardis-gievgia	serrau	15.00 – 17.30
Venderdis	07.30 – 14.00	serrau

Telefon

Gliendisdis-gievgia	08.00 – 12.00	13.30 – 17.00
Venderdis	07.30 – 14.00	serrau

Igl access en casa communal e l'investa els documents exponi publicamein ein pusseivels durant las uras d'avertura dil spurtegl.

Ulteriur sclariment durant las uras da telefon
081 920 36 36.

erworben und kann jetzt während des Tages besichtigt werden. Die Türe öffnet sich am Morgen und schliesst sich automatisch am Abend. Am Sonntag, den 2. Juli 2023 wird der neue Wanderweg Cuolm da Vi – Steginas feierlich eröffnet. Ein weiteres, neues Angebot im Dorf ist die Missiun Cristalla in Zusammenarbeit der Gemeinde mit der Raiffeisenbank Cadi, die dieses Jahr Ihr 100-jähriges Bestehen feiert. In Form eines Rätsels können Einheimische und Feriengäste das Dorf besser kennenlernen.

Die zweite Ausgabe des Detg denter nus berichtet über das Projekt der Rodelbahn in Caischavedra, sowie über die zwei grossen Photovoltaikprojekte in Magriel und Alp Run. An beiden wird momentan mit Hochdruck gearbeitet. Das Vereinsporträt widmet sich dem Tennisclub Disentis. In der Rubrik «Nies personal» kommt Romeo Schmed zu Wort. In der Gemeindeverwaltung ist er verantwortlich für das Steuer- und Sozialamt. Ebenfalls ist er stellvertretender Gemeindeganzlist.

Impressum

Editur

Vischnaunca Disentis/Mustér
Via Cons 2, Caum postal 57
7180 Disentis/Mustér
detgdenternus@disentis.ch

Redacziun

René Epp, Hans Huonder, Carmen Wetzel

Fotografias

Hans Huonder, vischnaunca da Mustér,
Paul Duff, Club da tennis Mustér,
mess a disposiziun.

Edizium

1100 exemplars
Cumpara mintga quartal

Layout e grafica

luna:mediadesign GmbH,
Via Principala 36, 7166 Trun

Stampat

Stamparia La Tuatschina,
Via Alpsu 62, 7188 Sedrun

Presidenta dil cussegl da vischnaunca. Tgei munta quei?

Presidenta dil cussegl da vischnaunca. Tgei munta quei? L'incumbensa primara dalla presidenta ni dil president dil cussegl da vischnaunca ei da tgamunar las sedutas, da prender encunter votums e propostas dil cussegl sco era da tgamunar las votaziuns dallas fatschentas tractandadas. Il biro dil cussegl ei responsabels per la coordinaziun dils termins dallas sedutas e s'informescha tier la suprastanza communal davart las fatschentas. Il biro secumpona dil/dalla president/a, dil/dalla vicepresidente/a e da dus dumbravuschs.

Prest ei gia la mesadad da miu temps d'uffeci sco presidenta dil cussegl da vischnaunca vargaus. La perioda d'uffeci cuoza numnadamein in onn. Il cussegl ha salvau entochen ussa treis sedutas. Cusseglieras e cussegliers han tractau il quen annual 2022, dus impurtonts projects davart implonts fotovoltaics alpins, concediu differents credits ed approbau midadas da leschas. Menar las sedutas dil cussegl ei per mei ina gronda honor e per quels motivs tgamunel jeu las sedutas per romontsch era sch'jeu sun da lieunga tudestga. Tenor miu meini ei quei reussiu meglier che previu.

En quei onn d'uffeci s'audan era incumbensas rappresentativas. Jeu hai retschert invitaziuns da differents gremis per assister per exempel a radunonzas generalas ni occurrenzas da tut gener en vischnaunca. Quels inscuters han possibilitau a mi buns discuers e dau investa en differents camps da lavur.

Deplorablamein hai jeu fatg persenn che convischinas e convischins ein buca pli pertscharts che la presidenta ni il president dil cussegl da vischnaunca ademplescha igl uffeci politic suprem e buca la presidenta ni il president da vischnaunca. La valur e la muntada da quei uffeci ha piars marcantamein stema en nossa societad. Quei deploreschel jeu fetg.

La posiziun dallas dunnas ella politica sesviluppescha legrevlamein. Miu giavisch ei denton en quei connex ch'era nus vegnien da perschuer ed animar dapli dunnas per nos gremis politics communalas.

La realisaziun dil project unic dalla punta pendentia en nossa vischnaunca fuss per mei personalmein in impurtont tiern cun irradiaziun lunsch sur nos cunfins ora.

In proverbi di: «Ils carstgauns eregen memia bia mirs e memia paucas punts.» (Isaac Newton)

*Helga Probst-Linder,
presidenta dil cussegl da vischnaunca*

*Helga Probst,
presidenta
dil cussegl
da vischnaunca*

Da retrer naven dils
22 da matg 2023
tier las administraziuns
communalas Tujetsch e Mustér

Carta per indigens 2023

Legrevlamein san las duas vischnauncas da Mustér e Tujetsch presentar cun la carta gratuita per indigens era uonn ina fetg attractiva purschida.

Tgi sa retrer la carta per indigens?

Tuttas personas naven da sis onns ensi cul domicil permanent da habitar e che pagan taglia ellas vischnauncas da Mustér e Tujetsch han il dretg da retrer gratuitamein ina carta per indigens.

Prestaziun

La carta per indigens legitimescha durant tschun differents dis enteifer il temps da menaschi entochen igl october 2023 da far diever gratuitamein dallas pendicularas Caischavedra/Cuolm da Vi/Schneehüenerstock/Gütsch (max. duas pendicularas per di).

IMPURTONT:

- La carta per indigens ei da returnar sil pli tard entochen la fin da november 2023 al spurtegl dallas administraziuns communalas dallas vischnauncas da Tujetsch e Mustér.
- La carta ei personala e buca transmissibla.

Acla da Fontauna – cumiau dil vegl – beinvegni al niev

La fin d'uoost entscheivan las lavurs da spazzar il hotel Acla da Fontauna. Silsunter duei la construcziun dil hotel niev e las habitaziuns da cumproprietad entscheiver.

Igl avrel 2022 han ils investurs dil niev hotel Acla da Fontauna a Mustér – l'Immo Invest Partner SA – presentau lur plans alla publicitad. Lu han els era communicau in termin grop per l'entschatta dallas lavurs. Igl avrel ei quei termin allura vegnius communicaus alla vischnaunca: Gliendisdis, ils 28 d'uoost 2023 entscheivan las lavurs. La sonda avon, ils 26 d'uoost 2023 survegn la populaziun la pusseivladad da prender investa per la davosa ga dil hotel. Sunter las lavurs da spazzar il baghetg vegl duei la construcziun dil hotel niev entscheiver.

In biro specialisau ei gia vegnius incumbensaus culla vendita dallas habitaziuns che vegnan construidas gest spel hotel. Igl entir project ei calculaus cun cuosts da rodund 100 milliuns francs.

FONTAUNA

Resort by Mövenpick

Il hotel duei cuntener 170 combras, leutier 44 habitaziuns da vacanzas administradas. Plinavon eregia e venda l'Immo Invest Partner SA 23 habitaziuns secundaras. Las habitaziuns secundaras ein pussevlas grazia al plan d'areal d'Acla da Fontauna ch'era vegnius formaus ed approbaus avon la votaziun davart las secundas habitaziuns. L'Immo Invest Partner SA ch'ei possessura digl areal cul hotel Acla da Fontauna eregia l'infrastructura nova cun hotel e habitaziuns. Silsunter surlai ella il menaschi dalla hotellaria a Mövenpick, ina da biaras cadeinas da hotel dalla gruppia Accor. Alusch Amoghli dall'Accor ha detg avon in onn all'orientaziun publica el Center Fontauna a Mustér: «Nus selegrein fetg da vegnir a Mustér ed en ina destinaziun ch'ei sesviluppada fetg bein ils davos onns.» La gruppia Accor meina 5200 hotels sigl entir mund e porscha en tut 760'000 combras. Ella ei la tiarza gronda cadeina da hotels globala. Mövenpick ch'ei ina dallas marcas dall'Accor, meina en Svizra 77 hotels cun rodund 9000 letgs. Il menaschi a Mustér duei purtar il num «FONTAUNA Resort by Mövenpick».

FONTAUNA

Suites by Mövenpick Living

Informaziuns davart las habitaziuns

Habitaziuns da vacanzas pigl agen diever

Habitar e serevegnir amiez la forza origina dallas muntognas: 23 suitas san vegnir acquistadas sco habitaziuns secundaras. Opziunalmein eis ei era pusseivel d'acquistar las mobílias. Las habitaziuns han ina grondezia d'entochen 123 meters quadrat.

Appartaments administrai per affittaziun

Vacanzas da siemi sco agen investment: 44 bialas e finidas suitas stattan a disposiziun sco investiziun da capital segira, la quala empermetta in'aulta rendita persistenta. Agen diever ei pusseivels.

Ulteriura porschida per condiever dallas habitaziuns:

- Areal da spa, sauna e bogn da vapor.
- Areal da fitness, zona da ruaus, halla da banchet.
- Sala da conferenza e stanzas da seduta.

Equiliber denter estetica e confort

Cun in tal panorama dalla Surselva giuado vegn mintga bogn tier in'experientscha inspirada e mintga sien tier ina frestga fontauna da forza. Il modern e precius concept da dessegn e d'endrizament porscha als hosps e habitonts in bellezza liug da ruaus e recreaziun.

Amiez las Alps svizras. Serein ed elegant.

Cun sia formaziun eleganta seprenta il project Fontauna sco hotel e resort classic, las claras lingias s'uneschon harmonicamein culla cuntrada muntagnarda circumdada. L'architettura secapescha sco omagi alla fatschada dalla claustra da Mustér. Il concept nunconvenzional ed innovativ metta en mintga grau novs standards e dat nova tempra al liug, il qual ei staus signaus duront in liug temps entras il legendar hotel Acla da Fontauna.

Puncts culminonts dils indrezs

- Dessegn exclusiv dil mobiliar
- Parchet da lenn natural cun ina caulda tempra
- Bogneras modernas
- Cuschinas exclusivas da producents renconuschi

> Program dil di dallas portas aviartas mira pagina 6

Program Acla da Fontauna – sonda, 26 d'uost 2023 / Samstag, den 26. August 2023

Di dallas portas aviartas cun grill e divertiment per la populaziun ed interessents avon ch'il stabiliment dil hotel vegn spazzaus

Tag der offenen Tür mit Grill und Unterhaltung für die Bevölkerung und Interessierte bevor das Gebäude des Hotels abgerissen wird

11.00	Salid musical <i>Musikalischer Gruss</i>
11.10	Beinvegni e plaids officials <i>Offizielle Begrüssung und Ansprachen</i>
11.20	Informaziun davart il stan actual ed ulteriur decuors dil project <i>Information aktueller Projektstand und weiterer Projektverlauf</i>
11.30	Presentaziun dalla direcziun da construcziun <i>Vorstellung Bau- und Projektleitung</i>
11.40	Producziun musicala <i>Musikalische Darbietung</i>
11.50	Entschatta dalla pusseivladad da prender investa dil hotel vegl <i>Eröffnung Hotel-Rundgang</i>
12.00 – 16.00	Investa individuala el project Acla da Fontauna, ellas habitaziuns ed el project da hotel <i>Individuelle Einsichtnahme in das Projekt Acla da Fontauna, Wohnungen und Hotelprojekt</i>

Center Fontauna – avertura dalla caffetteria nova

La fin fenadur 2023 vegn aviert la nova caffetteria el Center Fontauna. Plinavon vegnan era las novas localitads dil center da fitness sco era il local polisportiv e las gardarobas e tualettas sut la halla da tennis ad esser semtgadas miez fenadur 2023.

Las lavurs dil project da baghegiar sespleigan tenor plan. Per la cuvrida dils tetgs e la preit sid/vest dil Center Fontauna ei la Repower responsabla. Quei ei in'investiziun d'in milliun francs. La lavur sin quei sector ei fetg gronda e succeda tochen la fin digl onn.

L'avertura digl entir Center Fontauna ha liug la sonda, ils 24 d'uost 2024. Nus selegrein sin in di da fiasta cun sport e cultura.

Quen annual 2022 – il pli impurtont

Il davos 15 onns ei il resultat dil quen annual dalla vischnaunca da Mustér sepresentaus mo inagada megliers che quel da 2022. Aschia sa la suprastanza communal presentau uonn en cumparegliaziun cul preventiv in avanzament considerabel, quei ch'ei fetg legrevel ed en mintga cass da beneventar. Il fetg bien resultat ei en emprema lingia d'attribuir a differentas entradas extraordinarias, cunzun el secur dallas taglias generalas e specialas, ch'eran buca previsiblas ed aschia era buca budgetadas.

Il preventiv d'investiziun haveva calculau cun investiziuns ella summa totala da rodund 7,7 milliuns francs. Effectivamein ha la vischnaunca investau strusch quater milliuns francs. Entgins projects han aunc buca saviu vegnir realisai, seigi quei per quei che las contractivas han aunc buca purtau ils resultats giavischai (center dil vitg, surpassadi staziun da Segnas), ch'igl ei sedau autras soluziuns pli favoreivlas (economisaziun rufids) ni che la munconza da resursas personalas per la realisaziun d'entgins projects pli pigns ei s'effectuada. Investiziuns ell'infrastructura ein necessarias per garantir in bien svilup en nossa vischnaunca.

L'atgna finanziaziun importa biebein 3,1 milliuns francs. Quei ei fetg legrevel. Tonaton contonscha quell'impurtonta cefra da clav aunc adina buca l'altezia che nus havessen e stuessen bugen haver per la grondezia da nossa vischnaunca. Mantener l'atgna finanziaziun sur treis milliuns francs sto a liunga

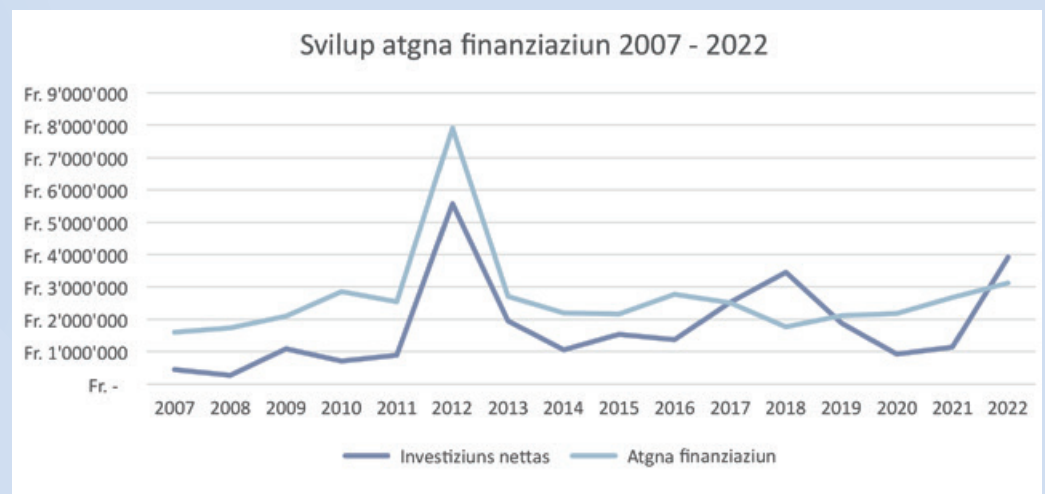
vesta esser la finamira dalla suprastanza communal – bein capiu senza memia grondas entradas extraordinarias. La suprastanza communal ei cun plein engaschi vid sviluppar vinavon la vischnaunca per contonscher el futur in augment dallas entradas annualas. L'atgna finanziaziun duei e sto crescher vinavon, quei denton senza stuer desister d'expensas che promovon noss'activitad ed attractivitad.

Il fetg bien resultat dil quen 2022 dat la pusseivladad da far in ulteriur deposit da 2,2 milliuns francs ella prefinanziaziun dil project innovativ dil Center Fontauna. Quei ei per la vischnaunca da Mustér in grond avantatg e da grond'impurtonza. Aschia vegn quella prefinanziaziun ad esser in levgiament pils ulteriurs quens annuals. Plinavon ha la suprastanza communal – en vesta alla munconza da habitaziuns – creau in fond per spazi da habitar per indigens. Quei fond ei ina da pliras mesiras dalla suprastanza communal. Ella ei vid sclarir soluziuns en connex culla munconza da habitaziuns.

Cun agid dils principis dil plan da finanzas vegn la suprastanza communal a saver procurar a liunga vesta per in bien equilibr denter finanzas communalas saunas ed investiziuns necessarias per garantir il svilup progressiv ed augmentar l'attractivitad dalla vischnaunca.

La suprastanza communal ha plascher d'astgar presentar uonn in fetg bien quen.

La suandonta grafica muossa il svilup dall'atgna finanziaziun e dallas investiziuns nettas 2007–2022

Plan da finanzas 2023–2032 – il pli impurtont

Il plan da finanzas ei in impurtont instrument. Sin fundament dallas aultas investiziuns che vegnan fatgas il mument ed ils proxims onns, analysescha la suprastonza communal annualmein da rudien las finanzas futuras. Quellas sebasan sils resultats effectivs (cashflow) dils davos tschun onns.

Quei agir garantiscecha a nus pils proxims diesch onns ina planisaziun da finanzas sauna, senza denton stuer desister dallas investiziuns necessarias. En special dat la suprastonza communal gronda peisa da setener vid ils agens principis interns, cunzun enteifer il temps dils proxims tschun onns. Da l’altra vart vul la suprastonza communal mussar a liunga vesta (10 onns) tgei investiziuns che spetgan silla vischnaunca.

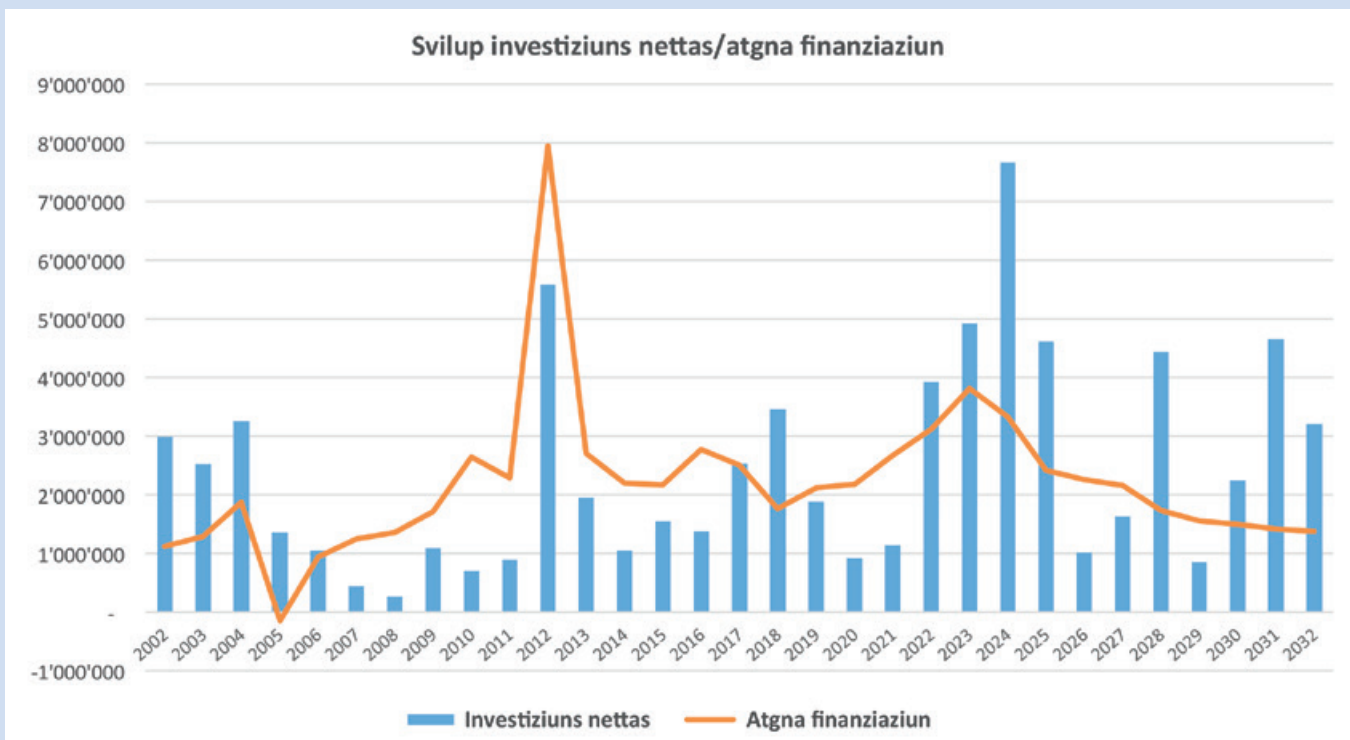
Ils proxims tschun onns porta quei agir in bien equilibrat finanziel (1–5 onns), quei ch’ei pil svilup progressiv dalla vischnaunca da grond’impurtonza. Da l’altra vart demuossa la suprastonza culla planisaziun a liunga vesta (6–10 onns) claramein tgei projects ch’eiin aunc silla gliesta da spetga.

En connex cull’analisi dil plan da finanzas 2023–2032 ei la suprastonza communal plinavon vid elavurar ina strategia davart il svilup dil pei da taglia.

La suprastonza communal ei perschuada ch’il plan da finanzas garantiscecha in bien svilup progressiv da nosa vischnaunca ed ina sauna planisaziun dallas finanzas.

René Epp, president communal

La suandonta grafica muossa il svilup dall’atgna finanziaziun e dallas investiziuns nettas 2002–2032

Missiun Cristalla – alla tscherca dalla cristalla magica

Uonn astga la Banca Raiffeisen Cadi festivar il giubileum da 100 onns. Duront igl entir onn dat ei perquei adina puspei purschidas per la populaziun. Ina da quellas vegn realisada cun sustegn supplementar dalla vischnaunca ed entras il Center Fontauna. Tier quella nova purschida per personas indigenas e hosps setracta ei d'ina senda da legns, in'aventura per pign e grond.

Igl atun vargau ha la Banca Raiffeisen Cadi contactau il Center Fontauna per sclarir sch'ei fuss pusseivel da plazzar el center la partenza d'ina senda da legns en fuorma d'ina catscha da zenslas, creada entras ina fatschenta externa. Quella damonda ha svegliau tiel Center Fontauna ina idea ch'era gia naschida el temps da corona, numnadamein da crear sez ina tala senda da legns. Duront corona eis ei numnadamein buca stau pusseivel da porscher igl «escape room» (ina stanza nua ch'igl ei da sliigar legns tochen ch'ins anfla la via da vegnir ord quella) ed aschia era vegniu fatg la ponderaziun sch'ins savessi porscher enzatgei semeglient el liber. Lezza ga eis ei denton restau tier l'idea, senza concretisar zatgei. Sulettamein ina historia per la senda era vegnida formulada.

Historia e ficziun

Las parts principalas dalla historia ch'accumpogna las participontas ed ils participonts sin lur viadi tras il vitg ein in pader, ils cuolms, ina cristalla ed ina presa historia locala e fantasia. Aschia ha ei num da segidar cun in pader dalla claustra da Mustér che tgira in secret. El ei la suletta persuna ch'enconuscha il liug nua che la cristalla magica che pader Placi a Spescha ha anflau il 18avel tschentaner sesanfla. La cristalla magica sto esser zuppada per che las forzas magicas da quella vegnien buca malduvradas. Nua che la cristalla ei zuppada sa adina mo in sulet pader dalla claustra da Mustér e quel ei responsabels che quella resti zuppada. Damai ch'il pader ha denton fatg accident, sa el buc ir sez a mirar sche la cristalla ei

Missiun Cristalla

aunc el liug. Aschia drova el igl agid e tarmetta sin via tut tgi che ha gust da passentar treis entochen quater uras el liber cun sliigar legns, veser ed emprender d'enconuscher bein enqual interessanta causa dil vitg ed endriescher entginas historias da pader Placi. Cun informaziuns sin tablas e cun agid d'in chat interactiv cun il pader han las participontas ed ils participonts da sliigar legns per anflar il proxim post.

Posts fetg differents

Per absolver la Missiun Cristalla vala ei d'anflar 19 posts. Quels ein fetg differents. Magari drova ei sabientscha, autras gadas in tec forza ni ch'igl ei da luvrar el team. Creatividad e bunas ideas ein necessarias. Aschia dat ei per mintgina e mintgin interessants legns ed ei vegn segir buca lungurus. Arrivai alla fin dalla senda realiseschan ins strusch ch'ins ei viandaus rodund 4,5 km tras il vitg da Mustér. Plinavon han ins viu loghens ch'ins viseta probabel mai senza quella senda.

L'avertura dalla Missiun Cristalla ha giu liug il davos zercladur 2023. L'aventura entscheiva cun ina reservaziun online e quei silla pagina d'internet www.missiundisentis.ch (mira code da QR). Leu dat ei ulteriuras informaziuns davart quella purschida sco era davart igl «escape room».

Dapli informaziuns, fotos e reacziuns davart quella purschida nova vegnin nus a presentar el proxim «Detg denter nus» che cumpara igl atun 2023.

Sport, Freizeit,
Veranstaltungen. Center
Fontauna

Nova scursalera a Caischavedra

Las Pencilaras Mustér SA construeschan questa stad a Caischavedra ina nova scursalera (Rodelbahn) cun ina lunghezza dad 850 m. Ella s'adattescha fetg bein alla biala cuntrada.

Grazia al liug ch'ei vegnius eligius per construir la scursalera sa quella vegnir colligiada ed integrada fetg bein ell'infrastructura existenta dallas Pencilaras Mustér SA.

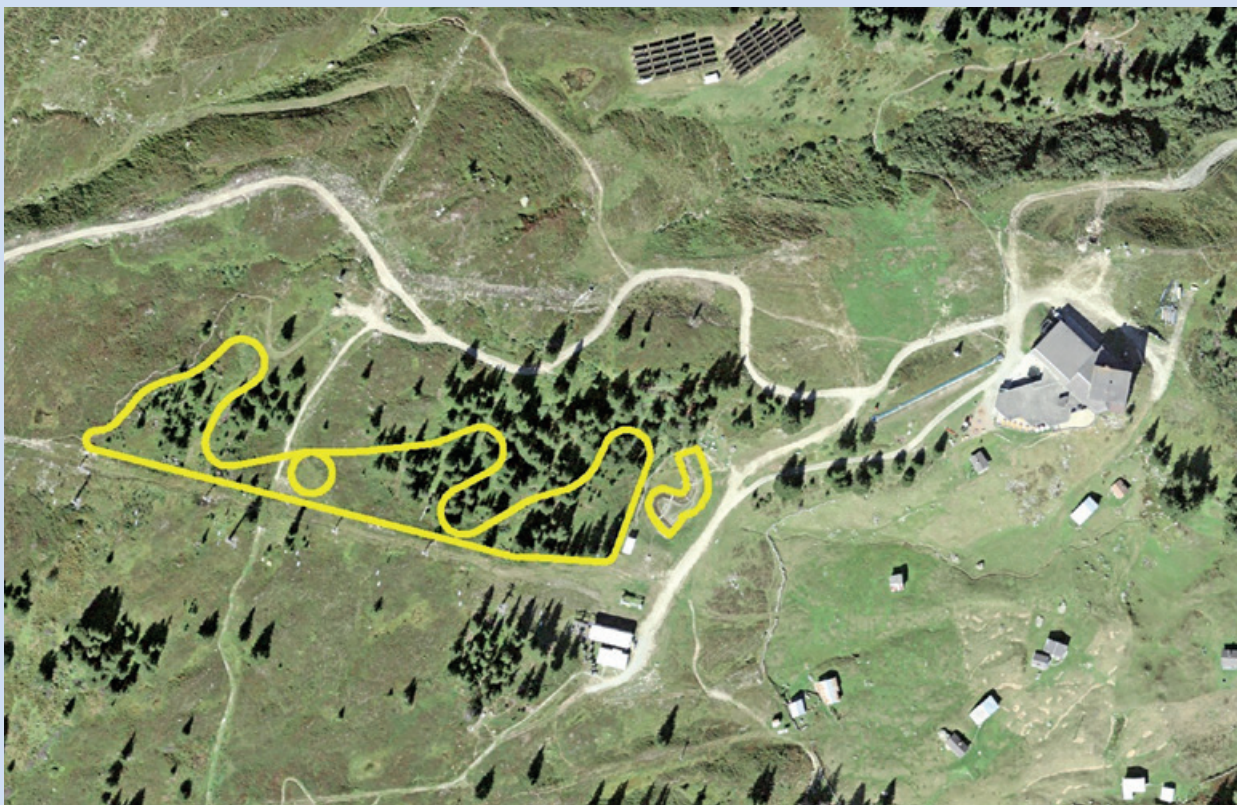
Ina scursalera sin rodaias (Rodelbahn) porscha ad ina destinaziun ch'ei en emprema lingia orientada a famiglias ina cumplettaziun beinvegnida per giuven e vegl, oravontut la stad, mo era igl unviern. La con-

La scursalera (maletg da simbol) vegn integrada bein ella cuntrada a Caischavedra.

strucziun da quella scursalera sin ina tal'altezia munta in ulteriur highlight exclusiv per la regiun.

L'entschatta dallas lavurs ei previda questa stad e la finiziun igl atun 2023.

Plan da situaziun dalla nova scursalera.

Sin rucca – concept per la promoziun dalla cultura

Cultura ed activads el temps liber ein buca mo d'im-purtonza per l'olma d'in e scadin, mobein era per la convivenza enteifer ina societad. Far cultura e porscher quella era ad auters interessai ei denton era dependend da sustegn. Per dar dapli peisa alla cultura ella vischnaunca vegn elavurau il mument in concept per la promoziun dalla cultura che duei fitgar pei ils proxims onns.

Situaziun da partenza

Sin incumbensa dalla suprastanza communal ei Roland Cajacob dall'interpresa Cajacob Projects GmbH vid elavurar ensemen cun representants dalla suprastanza communal in concept da basa per la promoziun dalla cultura en vischnaunca. Per saver realisar quel ei vegniu analisau la situaziun dall'actividad surtut dalla cultura mo era dil sport en vischnaunca. La quintessenza fa buca surstar: Mustér dispona d'ina vasta purschida da cultura naven d'activitads pintgas entochen grondas, interessants projects ed iniziativas da cultura da privats. Dapresent sustegn la vischnaunca ils purtaders dalla cultura cun contribuziuns finanzialas a basa da damondas da quels.

Ina cumissiun ed in post da coordinaziun

Il sboz dil niev concept che vegn presentaus il proxim temps als organs politics cumpetents preveda ina resch nova fuorma dil contact dalla vischnaunca

cullas organisaziuns dalla cultura, ils principis per obtener las contribuziuns finanzialas da sustegn, sco era la promoziun dalla cultura. Il sustegn finanziel duei succeder cun contribuziuns annualas unicas tenor activitad, contribuziuns singulas per projects culturals ni a basa da convegnoentschas da prestaziun. Persuenter eis ei previu da schaffir ina cumissiun da cultura permanenta cun treis entochen tschun dels. Suttamess a quella ei in post da coordinaziun cun in pensum da lavur el rom da 10% entochen 15%. A basa d'ina convegno da prestaziun cun claras incumbensas e competenzas duei quei post da coordinaziun ed il menaschi per la promoziun dalla cultura star els mauns da gliued dalla cultura senza influenza dalla politica ed ordeifer l'administraziun dalla casa communal.

Coordinar la cultura

Quei post da coordinaziun duei decider – ensemen culla cumissiun – davart las contribuziuns. Quei duei succeder tenor clars principis. Medemamein duei el coordinar activitads egl interess dalla vischnaunca sco per exempel la Fiasta naziunala, fieras el vitg, fiasta dil vitg ni era il Premi Desertina. El duei era sviluppar ideas per projects pli gronds. Ina finamira ei da finalmein schaffir in calender d'occurranzas, per aschia impedir collisiuns da termins. Quel duei esser accessibels digitalmein ni era cumparer periodicamein. Aschia duein era ils hosps da vacanzas intervegnir dallas activitads culturalas el vitg.

La cultura ei fetg varionta ella vischnaunca da Mustér e biaras localitads – sco per exempel la baselgia da s. Gada – seporschan per bials arranschaments.

Dus projects solars alpins a Mustér

Il Parlament federal ha mess en vosta subvenziuns pils emprems stabiliments da fotovoltaic entochen ina producziun totala da 2 twh. Quels implonts duein survegnir contribuziuns tochen 60% dall'investiziun, sch'els produceschan mintg'onn silmeins 10 gigawatt. Gl'unviern sto la producziun esser silmeins 500 kwh per kwp. Plinavon sto gl'implont esser colligiau vid la reit dil provediment d'electricitad entochen la fin digl onn 2025 cun silmeins 10% dalla prestaziun.

Il motivs ein ils medems sco gia avon biars onns tier la construcziun dils lags da fermada. Promover l'energia regenerabla cun conceder las lubientschas necessarias. La finamira ei da recaltgar entradas ella cassa communal. Pli baul eran las entradas principalas la vendita dalla lenna communal ed oz ei l'energia hidraulica la megliera vacca pil quen communal.

La lubientscha pils implonts vegn concedida dil cantun. Persuenter basegna ei il consentiment dalla vischnaunca pertuccada e dils proprietaris dil terren. Era in'examinaziun ecologica digl ambient ei neces-

saria. La procedura da baghegiar succeda semeglient alla procedura per baghetgs e stabiliments ordeifer la zona da baghegiar (EOZ/BAB).

Solar Alpin Disentis

La suprastanza communal ei en stretgas contractivas culla Societad sempl Alp Run Mustér (SARM) e culla IG Solalpine per realisar ina gronda ovra solara alpina sill'Alp Run.

Per la prospecziun ed ils sclariments dil stabiliment fotovoltaic ha la suprastanza communal concediu il schaner 2023 in credit da 27'000 francs. Cun quei che l'emprema fasa ei stada fetg empermettenta ha il cussegl da vischnaunca concediu ils 18 d'avrel 2023 in ulteriur credit da 119'000 francs per cuntinuar culla fasa dus, l'examinaziun dils detagls.

Il menaschi d'alp duei vegnir mantenius sco tochen dacheu cun pintgas reducziuns el contuorn dils panels. Il territori dall'Alp Run cumpeglia ina sur-

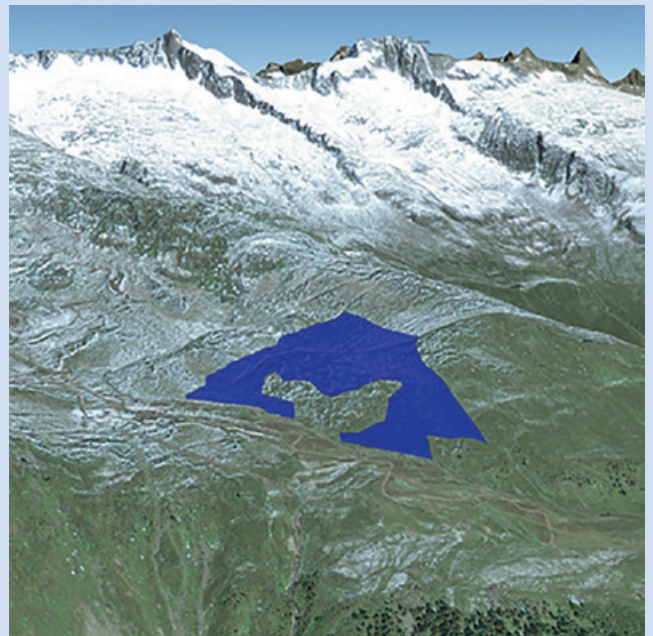
Visualisaziun digl implont da fotovoltaic previus sill'Alp Run.

fatscha da 7,8 milliuns m² ed ei en possess da 21 persunas cun 80 dretgs.

Ovra solara Magriel

La suprastanza communal ei vid sclarir ensemen cull'interpresa d'electricitad Axpo e las Pencilaras Mustér SA la realisaziun d'ina gonda ovra solara alpina el territori da skis da Mustér. Ils sclariments technics, l'examinaziun ecologica, retschercas per-tuccont prighel da lavinas e l'elavuraziun dil concept da menaschi succeda e vegn finanziada entras l'Axpo.

In grond avantatg dil project ei ch'ina buna part dall'infrastructura ei gia avon maun el territori. Aschia san ins profitar da lingias gia existentas pils indrezs d'ennevar. Plinavon ei il territori gia influenzaus d'activitads dil sport d'unviern e cullas Pencilaras Mustér SA stat in partenari a disposiziun che sa surpender ina part dall'electricitad el liug.

A Magriel ella vischnonza dil territori da skis ei medema-mein previu in'ovra solara.

Survesta dallas duas ovras solaras

	Solar Alpin Disentis	Ovra solara Magriel
Surfatscha	350'000 m ² (ca. 49 plazs da ballapei)	80'000 m ² (ca. 11 plazs da ballapei)
Producziun	ca. 45–50 gwh	ca. 17 gwh
Electricitad per	rodund 10'000 casadas	rodund 4'000 casadas
Investiziun	ca. 90 milliuns francs	ca. 35 milliuns francs
Possessurs da terren	Societad semplia Alp Run	Vischnaunca
Collaboraziun	SARM, IG Solalpine	Axpo, Pencilaras Mustér SA
Sedia dalla nova societad	Vischnaunca Mustér	Vischnaunca Mustér
Recav per la vischnaunca	en contractivas	en contractivas
Gia concediu credits	147'000 francs	–
Lubientscha	Cantun Grischun	Cantun Grischun
Consentiment	Vischnaunca e la SARM	Vischnaunca

Tier omisduas societads acziunaras novas eis ei previu da dar la pusseivladad da signar aczias.

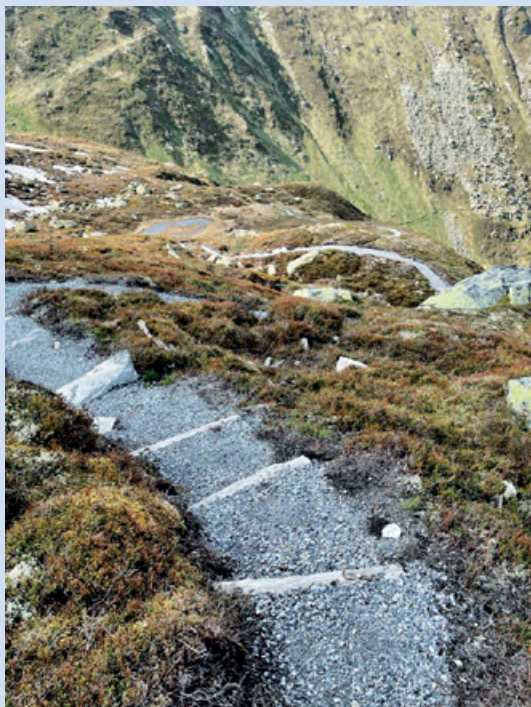
Nova senda da viandar Cuolm da Vi – Stgeinas

La vischnuanca investescha buca mo en sendas da bike, mobein era en favur dils viandonts. Aschia procuran vischinas e vischins stad per stad per in bien manteniment dallas sendas. Mo era il menaschi tecnic impunda la stad ina buna part dallas resursas da personal el manteniment dallas sendas.

Igl atun 2020 ha il cussegl da vischnaunca concediu in credit brut da 299'400 francs per la construcziun dalla senda da Cuolm da Vi a Stgeinas. En connex culla pendiculara Cuolm da Vi ha la vischnaunca decidiu da baghegiar ina senda nova che meina naven da Cuolm da Vi sper il Péz las Palas entochen a Stgeinas en Val Segnas e da leu viers il Bostg a Tujetsch ni a Caischavedra e cun la pendiculara a val. La senda ch'ei reservada sulettamein als viandonts vegn inaugurada ufficialmein l'entschatta dalla sesiun da stad 2023.

Schegie ch'il cantun promova il diever comunabel dallas sendas sco sendas per bike e viandonts duein singulas sendas restar reservadas unicamein als viandonts sco quei che singuls products – sco per exempel il flowtrail – vegnan a restar reservai unicamein pils bikers.

Dumengia, ils 2 da fenadur 2023

Program d'inauguraziun dalla nova senda Cuolm da Vi – Stgeinas

- 10.30 Viadi culla pendiculara Sedrun – Cuolm da Vi
- 11.00 Beinvegni dil president communal da Mustér, René Epp
Plaid dil president dallas Penticularas Mustér SA, Marcus Weber
Apéro
- 11.30 Gentar – risotto / Divertiment musical
- 14.30 Viandada viers Caischavedra
- Ca. 16.00 Viadi culla pendiculara Caischavedra – Mustér

La cascharia a Clavaniev se presenta alla publicitad

Dalla cascharia veglia dalla famiglia Flepp a Mustér/Clavaniev ch'ei en possess dalla vischnaunca dapi dus onns, sa mintgin prender investa naven da questa stad. Igl esch sesarva la damaun e sesiara la sera. Endadens ei l'entira infrastruttura da caschar da pli baul da veser, tut davos preits da veider.

Bein enqual object e buca paucs uaffens, vischala ed indrezs da pli baul ein vegni dismiss ni han stuiu untgir a novaziuns. Entgins ein salvai grazia al senn d'obligaziun dils possessurs en favur dallas generaziuns vegnentas. Buca tut quei ch'ei vegniu resgiau si ni dismiss per far plaz a parcadis ni baghetgs novs havess stuiu haver quei destin. Magari maunca la schientscha per la cultura e la historia, ina ga ni l'otra ein ils possessurs gnanc pertscharts dalla valeta da quels objects.

Caschiel e tschagrun

La cascharia sisum il vitg da Clavaniev a Mustér che sesanfla sper auters bials objects digns da vegnir manteni, ha surviu a siu intent entochen igl onn 1988. Ils davos biebein diesch onns ei vegniu caschau leu mintgamai la stad. «Jeu caschavel il latg caura da plirs purs, vitier vegneva il latg d'ina vacca. Spel caschiel fagevel jeu era tschagrun», seregorda la seniora Tresa Flepp-Venzin ed ella raquenta quei sco sch'ei fuss stau ier. Ella ei stada la davosa signuna en quei object che s'udeva gia a siu sir Battesta e ch'ei lu vegniu els mauns da siu consort Balzer e dad ella. Tresa Flepp che viva oz en casa da tgira e che cumplenescha il settember il 91avel, ei satisfatga e ventireivla che la cascharia ei vegnida mantenida. Il fevrer passau ha ella saviu prender investa dil baghetg: «Quei ei vegniu bellezza – quei vesa ora grondius.» Pli da baul mava la lavur da caschar en roda. Tgi che haveva dapli latg stueva caschar pli savens.

En possess dalla vischnaunca

Dapi il fevrer 2021 ei la vischnaunca da Mustér possessura dalla cascharia. En sesez tschercava igl uffeci d'infrastructura in baghetg per far ordlunder tualettas publicas sper la senda che meina neu dil Muntatsch atras Clavaniev en direcziun Faltscharidas. «Nus havein lu viu ch'ei fuss veramein donn da nezegiar quei baghetg cun praticamein l'entira infrastruttura da caschar da pli baul per aschia in intent», di Ervin Maissen, cau digl Uffeci d'infrastructura communal. Da quei meini ei era Victor Flepp staus che haveva surpriu il baghetg da ses geniturs: «Nus essan lu spert stai dall'opiniun ch'il baghetg e siu entir intern duei vegnir mantenus aschia.» Per ch'el resti denton buca serraus ed isolaus, ei la visch-

La cascharia a Clavaniev sco ella se presenta oz. Davos preits da veider ein da veser ils indrezs.

naunca sedecidida d'endrizzar in sistem automatic pigl esch. «Grazia ad energia electrica da fotovoltaic ses'arva quel la damaun e sesiara la sera. Aschia sa in e scadin prender investa digl intern», declara Victor Flepp. Tuts indrezs ed igl entir inventari ein davos preits da lenn cun veider. Aschia restan ils objects exponi protegi, mo ein tonaton tuts fetg bein vesibels.

Perdetga d'antruras

La cascharia survescha ussa sco museum. Da veser en quella ein la fueina, tschaghegna cun priel, tutta vischala e tuts indrezs da caschar e nezegiar il latg da pli baul. Entadem il baghetg sesanfla il tschaler da caschiel e da latg ch'ei medemamein vesibels. Gest sur la fueina sesanfla era in vegl fuorn da far paun. «En quei baghetg vegneva ei buca mo caschau e fatg paun pli baul, mobein era mezca da casa», seregorda Victor Flepp che haveva mantenu fetg bein il baghetg e che ha era fatg las lavurs da lenn e veider per quei pign mo fetg bi museum. La cascharia se presenta el stan original d'antruras, con veglia ch'ella ei, ei buca enconuscent. «La cascharia vegn ad esser aviarta mintgamai dallas 09.00 entochen las 18.00. Ufficialmein vegn ella aviarta silla stagiun da questa stad», di Ervin Maissen ch'ei – sco Victor Flepp – era carschius si a Clavaniev e che seregorda medemamein ch'ei vegneva caschau en quei baghetg. Nua che la vischnaunca vegn ad ereger tualettas publicas a Clavaniev ei aunc buca clar. Clar eis ei denton ch'ella ha oz in bi object cultur-historic. Igl auter ei sli giabel. (Text Hans Huonder/FMR)

Roland Cajacob ei niev president dall'UCP

Roland Cajacob (seniester) ed Edgar Durschei.

Alla radunonza genera dall'Uniu da commerci e professiun Mustér (UCP), miez mars, ei Roland Cajacob vegnius eligius sco niev president e successur d'Edgar Durschei. Il president partent ei staus sis onns al tgamun dall'uniu. En quei temps ha el iniziàu denter auter il magazin dall'UCP ch'ei cumpariu quater ga en quei temps, mo lu era il di d'informaziun per giuvenils alla tscherca d'in imprendissadi. Il president niev Roland Cajacob ei possessur e meinfatschenta dall'interpresa Cajacob Projects GmbH. Politicamein eis el engaschus en vischnaunca el cussegl communal, leutier eis el activs en pliras organizaziuns ed uniuns. Nova cassiera dall'uniu ei Theres Burri Gadola daventada e per Renata Goldmann e Fredy Caminada che han abdicau sco assessurs, ha la radunonza eligiu Alexandra Flepp ed Adrian Bigliel. L'UCP dumbra ussa 106 commembras e commembers, tons sco aunc mai.

Concerts dil Chor dil gimnasi dalla claustra da Mustér

La secunda mesadad dil meins da mars ha il Chor dil gimnasi dalla claustra da Mustér concertau en treis loghens. Suenter la premiera en baselgia da s. Martin a Mustér ei suandau ina presentaziun ella baselgia dalla s. Crusch a Cuera sco era il concert ella baselgia da s. Francestg a Turitg/Wollishofen. Accumpignaus d'in orchester ha il chor presentau la messa per la pasch da Karl Jenkins «The Armed Man». Igl ei in'ovra monumentalà che va aprau cul temps actual: Malets da destrucziun, da mazzaments e violenza che contonschan nus regularmein. Il cumponist contemporan ha scret la messa per pasch igl onn 1999, il temps dils disvaris ell'antieriura Jugoslavia. La messa ei lu era dedicata allas unfrendas da quell'uiara. Cun emperder da cantar l'ovra ein las scolaras ed ils scolars vegni

Forum intercultural Mustér e La Culturella han fusiunau

Cun occasiun da lur radunonzas generalas venderdis, ils 17 da mars 2023, han il Forum intercultural Mustér e La Culturella decidiu da fusiunar. All'emprega radunonza generala communabla han las duas uniuns acceptau ils statuts novs ed eligiu la suprastanza: Hans Huonder (president), Felicia Deflorin (vicepresidenta ed actua), Ervin Maissen (cassier), Marie-Rose Deflorin ed Jris Lombris (assessuras). Revisurs da quen ein Andri Hendry ed Alfons Quinter. Las uniuns fusiunadas portan il num La Culturella.

Igl intent e la finamira da La Culturella ei da promover e tgar la cultura. Quei vul ella far enten organisar scuntradas ed arranschaments pli gronds e pli pigns, seigi da tempra culturala sco da divertiment. Cheutras duei l'activitad per indigens e hosps da vacanzas en vischnaunca vegnir promovida.

Il Forum intercultural Mustér era vegnius fundaus ils 23 da december 1999. En quels rodund 24 onns d'activitad ha el organisau plirs gronds eveniments sco sentupadas da minoritads linguisticas. Mo lu era plirs arranschaments cun presentar tradiziuns ed atgnadads d'autras culturas. Essend che si'activitad era tschesada – era pervia dalla pandemia – ei la damonda digl avegnir dil forum setschentada gia alla radunonza generala 2022. La Culturella ei vegnida fundada ils 20 d'avrel 2011. Quella pintga uniu ha organisau regularmein dapi lu arranschaments pli gronds e pli pigns da cultura e divertiment.

confruntai cul tema d'uiara. Ils dus chors ensembles vocals da dunnas PiCant ed il Chor viril deCanto han cantau da cuminonza cullas studentas ed ils students sut la direcziun da Clau Scherrer. Sco solista ei la sopranista Salome Cavegn da Breil sepresentada.

Nies persunal

Quater damondas a Romeo Schmed

Romeo Schmed, Vos essas substitut dil canzlist communal, mo surtut menader digl Uffeci da taglia communal. Co vesa Vossa funcziun ora, seigi pertuccont la taglia ni la substituziun dil canzlist?

En mia funcziun sco menader digl Uffeci da taglia sundel jeu responsabels per tut ils fatgs da taglia dalla vischnaunca da Mustér. Ina gronda part da quella incarica ein las taxaziuns da taglia dallas persunas cun activitad da gudogn dependent. Quei ei ina lavur fetg multifara ed interessanta cun quei che tut ils cass ein empau differents ed ins ha da sedar giu cun damondas da tut gener. Vitier vegnan era taxaziuns e damondas pertuccont taglias specialas (per exempel taglias sin scumiada da maun, taglias sin gudogn da schischom, taglias sin donaziuns e sin iertas ni taglias sin cumpensaziun da capital). Era igl incasso dallas taglias communalas s'auda tiel mintgadi da mia incarica. En mia funcziun sundel jeu era responsabels pigl incasso dallas taxas da hosps e las taxas da turissem sco era per igl Uffeci social dalla vischnaunca da Mustér. Sco substitut dil canzlist hiel jeu da substituir il canzlist duront sias absenzas tier las sedutas da suprastonza sco era tier las sedutas da direcziun e silsunter comunicar las decisiuns. Ulteriuras incaricas duront sias absenzas ein era da controllar e visar quens sco era da scriver e curreger correspondenza.

Taglia ei franc buca il tema preferiu dils pli biars vischins. Per Vos ei quei il mintgadi. Co eis ei da sefatschentar praticamein igl entir temps surtut da cefras?

Taglia ei bia dapli che mo cefras. En quella funcziun eis ei impurtont da veser il carstgaun e sia entira situaziun davos tut las cefras. Vitier vegn ch'igl ei era da scriver fetg bia correspondenza cun ils pagataglia e da rispunder damondas da tut gener. Quella lavur ei cunzun carschida ils davos onns naven dil mument ch'ins sa comunicar cun posta electronica. La via da comunicar culs uffecis ei pils pagataglia entras quei bia pli cuorta.

En quella funcziun essas Vos era stedi en contact cugl Uffeci da taglia cantunal. Daco ei quei contact praticamein indispensabels?

Igl Uffeci da taglia cantunal ei responsabels pils fatgs da taglia el cantun Grischun, cunzun era per tut las taxaziuns da taglia. Il cantun ha surpriu ils davos onns fetg bia lavurs administrativas pertuccont las declaronzas da taglia, ha denton el medem mument delegau allas vischnauncas lavurs da taglia pli pretensiusas. Quei ch'ei gie era ina finamira per saver tener quellas plazzas da lavur vinavon ellas vischnauncas. Igl Uffeci da taglia cantunal ei aschia era interessaus che las vischnauncas fetschien endretg quell'incarica e fa aschia adina puspei

Romeo Schmed

Vegliadetgna: 51 onns

Stadi civil: maridau, bab da treis affons

Tier la vischnaunca da Mustér dapi: 1. d'avrel 2001

Funcziun enteifer l'administraziun communal: menader digl Uffeci da taglia e digl Uffeci social sco era vicecanzlist.

Hobbis: activitads culla famiglia, dar tennis, ir cun skis e cun velo, spasegiadas cul tgaun, leger, dar troccas.

Lectura preferida: ils cudischs da Dan Brown e Stieg Larsson e las gasettas dil di.

Spisa e bubronda preferida: furtem cun in bien migiel vin ni era inagada ni l'autra ina gervosa.

Mia finamira persunala: star sauns e vinavon saver passentar temps culla famiglia ed haver temps per mes hobbis.

controllas e scolaziuns pils collaboraturs. Els ein denton era a nossa disposiziun per rispunder damondas ni era per segidar tier cass pli difficils sco era tier damondas giuridicas.

Probablamein dat ei magari era malemperneivladads ni differenzas cul pagataglia. Tgeinins ein lu ils puncts ils pli dispiteivels?

En quels varga 20 onns ch'jeu sundel en quella funcziun ha ei dau fetg paucas malemperneivladads cul pagataglia. Igl ei impurtont da tractar correct ils convischins, prender serius tuts e tractar tuts tuttina sco era haver capientscha per las pli differentas damondas. Impurtont ei secapescha era da risguardar da tut temps la discreziun e da prender la peda necessaria per saver declarar exact la situaziun.

Club da tennis Mustér

Il 28 d'avrel 1973, pia gia avon 50 onns, ei il Club da tennis Mustér vegnius fundaus cun 28 commemorbers. Il emprems dus plazs da tennis el Center Fontauna ein

vegni baghegiai 1974, avon vegnevi nezegiau il plaz da tennis dil hotel Disentiserhof. Il proxims dus plazs da tennis e las cazzolas pils plazs da tennis ein vegni construi dus onns pli tard. Il medem onn vegn era la scola da tennis fundada. Il sport da tennis a Mustér crescha ad in crescher e sco proxim pass vegn aviert 1980 la halla da tennis cun in act festiv.

Il 28 onns 1980 ei Mustér «la» destinaziun da tennis ed enconuschenta lunsch entuorn. Per la scola da tennis el hotel Baur s'annunzian mintg'jamna varga 80 scolar(a)s, ei vegn dau tennis sin 12 plazs. In novum dat ei era 1986. Lu vegn construiu igl emprems plaz da pastg natural per tennis en Svizra, quei entras las Pendicularas Mustér SA.

In eveniment tut special ha giu liug igl onn 1984 culla organisaziun dil Davis-Cup Svizra encunter Senegal. Il pli grond e renomau turnier d'equipa dall'ATP ha

Club da tennis Mustér

Suprastonza

President: Ronny Zanin
Actuara: Manuela Maissen
Cassier: Romeo Schmed

fatg ina viseta a Mustér, la suletta gada en ina region romontscha. Plinavon ha il club da tennis organisau pliras occurrenzas da junior(a)s europeicas dalla «Copa del sol». A quella ei per exempel ina buoba da 12 onns cul num Monika Seles stada dalla partida. Il talent dall'antieriura Jugoslavia ei stada pli tard la nr. 1 dil mund dallas damas e ha gudignau nov turniers da Grand Slam. Specials ei era staus il campiu-nadi mundial dils schurnalists 1988.

Il club da tennis ei adina staus presents cun equipas d'interclub tier dunnas, umens e juniors. Il grond success han ils seniors giuvens giu igl onn 1997 culla promoziun ella ligia naziunala C. Era sin basa da turniers ei il club fetg activs. Nus havein giu l'honor d'organisar tochen uss varga 12 campiadis grischuns. Al Cup Cristal ch'era renomau sur il cantun ora ein ils megliers onns entochen 150 giugadur(a)s separticipai, ni il turnier da Nocturn che ha giu liug igl onn vargau gia per la 35avla ga.

Culla sanaziun dil Center Fontauna survegn la halla da tennis in niev plantschiu. Quei dat a nus puspei novas pusseivladads per organisar turniers ni era per auters clubs d'organisar camps da trenament en halla. Sin nies giubileum da 50 onns ei quei in grondius regal.

Tgi che ha survegniu gust da daventar commember dil club da tennis ei adina beinvegnius. Duront la stagion da stad purschin nus pliras occurrenzas per in e scadin.

Avon 100 onns – incendi dils 14 d'uoost 1923

— **Incendi d'uaul a Mustér.** Il mardis, ils 14 d. q., quart avon las 4 han ils corns de fiug ed ils zens, che tuccavan da stuornas allarmau Mustér: Fiug, fiug, a Runfoppa e Lumpegna! Ina stermentusa fugascha sesalzava encunter tschiel, las flommas devan cun vehemenza dals pégnis si. Cun ina admirabla spertadat e ludeivla promptadat ein ils umens dai neutier da tuttas varts! Ord! tuts vischinadis de Mustér, da Sumvitg, Trun e Tavanasa, da Tujetschi e Medel; umens de Schlans fuvan gia serendi a Trun per spetzar sin avis, da Breil e d'ordeifer ei vegniu dau part, ch'ins vegni en agid sil proxim' clom.

Il fiug ei ruts ora a Runfoppa-su, ca. 1 ura sur Faltscharidas-Mustér en ina tegia de quolm dils frars Flepp, fegls de Modest Flepp p. m. de Clavianev. Els havevan lubiu a luvrers de prender quartier e far lur cuschina leu. Naven da miezdi negin che fuva stau ella tegia. Entuorn las 4 s. m. observan dus umens, che luvravan egl uaul buca lunsch sur tegia a fimond. Els van tier la tegia, arvan igli esch e gia dattan las flommas dad esch ora e tras il tetg, ch'ils umens han giu breigia de mitschar. Sin lur cloms e schuls ein plirs umens, che fenavan empau pli ault a Prau Lumpegna curi en agid. Mo en in gena ei il fiug, portaus dall'aura sut, che deva zun ferm, seglius vi sil vischinont uaul. Ed en meins che **10 minutas ardeva** quel sin ina tenda de rodund 500 m. Ina sgarschur mo de mirar!

Grazia alla bravura dils umens, curri neutier da tuttas varts cun palas e zappuns, resgias, zapins e segirs han ins plaun plaun pudiu quietar empau igli element sfrenau, derschend dretg e seniestier dil fiug ina retscha pégnis ils pli periclitai. La notg dils 14/15 eis ei aunc repetidamein rut ora fiug; cunzun en in liug vuleva igli incendi buca tschessar ed ei ha duvrau gronda curascha e bravura da part dils umens, per retenir il fiug stermentus.

Ferton ch'ils commandants dils singuls corps de pompieri han cun agid e cussegl de sgr. chef forestier J. Huonder de Trun diregiu la greva lavur a Lumpegna, han il commandat de pompieri de Mustér, signur Baseli Giger, e nies signur president communal Placi Bundi organisau cun circumspeccziun la proviantaziun dils umens dal vitg anora. Cletg, che Lumpegna ha ina oreifra suga de transport denter Plaun de falas e Sontget-Mustér. Cun agid de quella han ins spert saviu transportar il material necessari de pompieri: sadialas e schlauhs, sco tut la maglia per la gleut. Naven da mesanotg han ins en in contin spediu culla suga aissas per varga 150 m. canals, aschia ch'ins ha entuorn miez-di saviu rabitschar in grond dutg aua ord la Vall Lumpegna ault sur il crest de Lumpegna egl uaul. Sistematically han ins lu schuau igli entir areal intschendrau de forsa 10 ha. Encunter sera ha ina beinvegnida plievra gidau a bognar ils cuis, che fuvavan aunc tscheu e leu.

L'emprema notg ein ca. 250 umens stai a Lumpegna, la damaun dils 15' entuornj 400. Cheu ha ei semussau eclatantamein tgei muntada ina buna organizaziun e disciplina ha. Scadin sto en tals cass luvrar maun en maun cul vischin: Unitat dat forza!

Il donn, ch' il fiug ha caschunau san ins calcular approximativamein, sch'ins pertratga, che las flommas han furiau sin in areal de ca. 10 ha., in tras gl'auter sin ina ladezia, de ca. 200 m. ed ina lunghezia de 500 e forsa aunc dapli meters. La gronda part digl uaul intschendrau auda a sgr. hotelier Fl. Tuor dil „Disentliserhof“, il rest alla vischnaunca de Mustér. Era ils dus frars Flepp vegnan tuccai sensiblamein tras la sperdita de lur pulita casa de mises, che fuva bein arranschada cun létgs e pégnas scagegl, tonpli, che quella possessiun representa il fretg de lur luvrusadat e spargnusadat, grazia alla quala els han avon paucs onns saviu aquistar il quolm Runfoppa. Il donn grond representa la ruina digl uaul, che confinava culla alp che fuva in stupent refugiu per ils tiers e mitigava en scadin cass era grondamein il clima per l'alp ed il mises vischin.

Sch'ins pertratga vid l'emprema stermentusa parete, ch' il fiug fageva, ston ins engraziar a Diu, ch' igli ei ju ora aschi bein. Ina viulta dil suffel havess saviu fierer il fiug sur igli entir uaul de Lumpegna; ins temeva buca senza raschun per Faltscharidas.

A „Fulgere et tempestate libera nos Domine“ — Da fiug e tempiasta pertgira nus o Segner!

Engraziament.

En num della vischnaunca de Mustér e dils privats tuccai disfortunadamein dil grond incendi d'ina casa de quolm e d'uauls ils 14 e 15 de quest a Runfoppa e Lumpegna admettein nus cheutras nies cordial e public engraziament ad in e scadin, che ha gidau per localisar il sgarscheivel berschament. Tut special engraziament e nossa gronda reconuschientscha esprimin nus oravontut als corps de pompieri dellas lud. vischnauncas confinontas de Trun e Tavanasa-Danis, Sumvitg, Tujetsch e Medel per lur spert, prompt e bein organisau agid. Nies engraziament era als umens de Schlans e d'ordeifer il cumin, che han offeriu a nus lur agid ed ein stai sil pickett per en cass de basegnis serencer immediat el liug de disgrazia.

Autoritals, commandants ed umens della Cadi! Senza vies prompt ed exemplaric agid de sacrificonta carezia proximala havess nossa vischnaunca tgunschamein saviu vegnir tuccada dalla lisfortuna d'in incendi catastrofal. Ord tal motiv mereta in e scadin nies cordial e sincer engraziament. Vegli il Tutpussent Diu preservar nus e nos vischins egl avegnir da semeghontas disgrazias. La suprastonza communal.

Calender d'occurrenz

Mardis, 1. d'uost 2023

Fiasta naziunala sil plaz avon la casa communal a Mustér. Entschatta dalla fiasta allas 18.00.

Vischnaunca / Gemeinde Disentis/Mustér
www.disentis.ch

EVENTS mira era disentis-sedrun.ch
www.disentis-sedrun.ch/de/entdecken/veranstaltungen

Naschientschas e mortoris

NASCHIENTSCHAS

Pia Selina Flury, naschida ils 10 da mars 2023, feglia da Carla e Martin Flury

Neiva Gabriel Carvalho, naschius ils 12 da matg 2023, fegl dad Ana Rita e Joao Paulo Ferreira Carvalho Neiva

Mila Malu Monn, naschida ils 23 da matg 2023, feglia dad Andrea e Remo Monn

Madleina Schmidt, naschida ils 25 da matg 2023, feglia dad Anita e Paul Schmidt

Nael Tuor, naschius ils 2 da zercladur 2023, fegl dad Ursina e Damian Tuor

Devin Ilay Flury, naschius ils 4 da zercladur 2023, fegl da Silvana ed Andreas Flury

MORTORIS

Adelheid Huonder-Huonder, naschida ils 12 da december 1932, morta ils 18 da matg 2023

Gregori Maissen-Tomaschett, naschius ils 5 da fenadur 1942, morts ils 23 da matg 2023

Midadas personalas

Livio Zanetti (100%) e **Delia Bass** (50%) ein ils novs pedels dils stabiliments da scola a Cons naven digl 1. da matg 2023. Els remplazzan **Gion e Corina Zazzi** che termineschan lur funcziun da pedels.

Nos giubilar

La vischnaunca ha saviu gratular a treis giubilar sin natalezi rodunds en aulta vegliadetgna.

Giusep Deflorin-Casanova, 10 da mars 2023, 90 onns

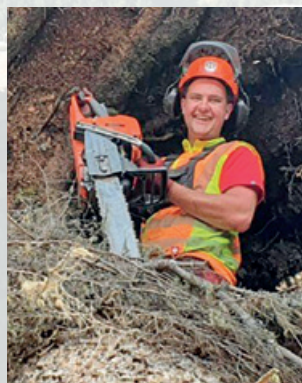

Christian Duff-Mathiuët, 8 d'avrel 2023, 90 onns

Battista Tenner-Schnoz, 11 da matg 2023, 90 onns

Niev collaboratur

Naven digl 1. d'uost 2023 ei **Marco Manetsch** niev collaboratur dil menaschi tecnic dalla vischnaunca. El remplazza Claudio Albin.

Administraziun communal
Via Cons 2
Caum postal 57
7180 Disentis/Mustér

T 081 920 36 36
admin@disentis.ch
www.disentis.ch